

TVIRTINU: _____

UAB FMĮ „Kapitalo srautai“
Direktorius K.Balutis

2014 m. vasario mėn. 28 d.

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR PINIGINIŲ LĖŠŲ SAUGOJIMO IR NAUDOJIMO TVARKA

1. Bendroji dalis

1.1. Ši Finansinių priemonių ir piniginių lėšų saugojimo ir naudojimo tvarka (toliau – Tvarka) taikoma visiems Tarpininko darbuotojams.

1.2. Šioje Tvarkoje vartojamos sąvokos:

1.2.1. Tarpininkas – uždaroji akcinė bendrovė finansų maklerio įmonė „Kapitalo srautai“;

1.2.2. Klientas – fizinis arba juridinis asmuo, su Tarpininku pasirašęs finansinių (investicinių) paslaugų sutartį.

1.3. Tarpininkas, saugodamas Klientams priklausančias finansines priemones ir pinigines lėšas, taiko priemones, užtikrinančias Klientų nuosavybės teisės apsaugą, ypač Tarpininko nemokumo atveju bei užkertančias kelią neteisėtam naudojimuisi Klientams priklausančiomis finansinėmis priemonėmis ir piniginėmis lėšomis.

2. Kliento finansinių priemonių saugojimas:

2.1. Finansinės priemonės, priklausančios Klientui, pas Tarpininką saugomos pasaugos pagrindais. Klientui su Tarpininku pasirašius Investicinių paslaugų sutartį, kurios pagrindu atidaroma Kliento finansinių priemonių sąskaita, laikoma, kad susiklosto atlygintinos pasaugos teisiniai santykiai, jeigu Klientas ir Tarpininkas nesusitaria kitaip.

2.2. Tarpininkas saugo Klientui priklausančias užsienyje registruotas finansines priemones pas trečiuosius asmenis, juos pasirinkdamas profesionaliai, rūpestingai ir kruopščiai, atsižvelgdamas į trečiojo asmens patirtį ir reputaciją rinkoje, taip pat į teisės aktų reikalavimus ir rinkos praktiką. Tarpininkas kartą per metus peržiūri trečiojo asmens ir finansinių priemonių saugojimo susitarimų tinkamumą.

2.3. Jei jurisdikcijoje, kurioje Tarpininkas ketina saugoti Klientų finansines priemones pas trečiąjį asmenį, finansinių priemonių saugojimui kito asmens sąskaita taikomas specialus reglamentavimas ir priežiūra, Tarpininkas nepasirenka finansinėms priemonėms saugoti tokio trečiojo asmens, kuriam specialus reglamentavimas netaikomas.

2.4. Tarpininkas turi teisę Klientui priklausančias finansines priemones saugoti pas trečiąjį asmenį trečiojoje šalyje, kurioje finansinių priemonių laikymas ir saugojimas nereglamentuojamas, tik tais atvejais, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

2.4.1. finansinių priemonių arba dėl jų teikiamų investicinių paslaugų pobūdis nulemia, kad finansinės priemonės turi būti saugomos pas trečiąjį asmenį toje trečiojoje šalyje;

2.4.2. finansinės priemonės yra saugomos profesionaliojo kliento sąskaita ir profesionalusis klientas raštu kreipiasi į finansų maklerio įmonę, prašydamas jam priklausančias finansines priemones saugoti pas trečiąjį asmenį toje trečiojoje šalyje.

2.5. Užsienyje registruotos Kliento finansinės priemonės pas trečiuosius asmenis saugomos bendrai atidarytose klientų sąskaitose.

2.6. Tarpininkas, teikdamas konkrečią investicinę paslaugą:

2.6.1. informuoja neprofesionalųjį klientą, jeigu klientui priklausančios finansinės priemonės bus saugomos pas trečiąjį asmenį ir vadovaujantis trečiajam asmeniui taikomos nacionalinės teisės

reikalavimais, jos negali būti atskirtos nuo Tarpininkui ar trečiajam asmeniui priklausančių finansinių priemonių, ir išpėja dėl iš to kylančios rizikos;

2.6.2. Tarpininkas informuoja klientą, jei sąskaitų, kuriose apskaitomos klientui priklausančios finansinės priemonės ar piniginės lėšos, atžvilgiu yra taikoma ne valstybės narės teisė ir nurodo, jeigu keičiasi klientui priklausančių finansinių priemonių ar piniginių lėšų suteikiamos teisės.

2.7. Apie prievolių vykdymo užtikrinimo ir turto sulaikymo teises, kurias kliento finansinių priemonių ar piniginių lėšų atžvilgiu turi arba gali turėti Tarpininkas, naudojimosi šiomis teisėmis sąlygas, taip pat priešpriešinių reikalavimų įskaitymo teises, kurias Tarpininkas turi šių finansinių priemonių ar piniginių lėšų atžvilgiu, Tarpininkas ir klientas aptaria Investicinių paslaugų sutartyje.

2.8. Finansinių priemonių saugotojas (depozitoriumas) gali turėti prievolių vykdymo užtikrinimo, turto sulaikymo arba priešpriešinių reikalavimų įskaitymo teises šių finansinių priemonių ar piniginių lėšų atžvilgiu.

3. Kliento piniginių lėšų saugojimas

3.1. Piniginės lėšos, priklausančios klientui, pas Tarpininką saugomos patikėjimo teise. Klientui su Tarpininku pasirašius Investicinių paslaugų sutartį, kurios pagrindu atidaroma Kliento piniginių lėšų sąskaita, laikoma, kad susiklosto neatlygintiniai patikėjimo teisiniai santykiai.

3.2. Tarpininkas, gavęs Kliento lėšas, nedelsiant perveda jas į vieną ar kelias sąskaitas, atidarytas vienoje iš šių įstaigų:

3.2.1. centriniame banke;

3.2.2. Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje licencijuotoje kredito įstaigoje;

3.2.3. trečiojoje šalyje licencijuotame banke;

3.2.4. tinkamame pinigų rinkos fonde, kuris suprantamas kaip Lietuvos Respublikoje ar kitoje valstybėje narėje licencijuotas kolektyvinio investavimo subjektas, taip pat kitas investavimo subjektas, kuris yra prižiūrimas ir, jei taikoma, yra valstybės narės įgaliotos institucijos licencijuotas pagal tos valstybės narės nacionalinių teisės aktų reikalavimus ir atitinka šias sąlygas:

3.2.4.1. pagrindinis jo investavimo tikslas - palaikyti grynąją investavimo subjekto turto vertę: arba pastovią nominalią vertę (grynosios pajamos), arba investuotojų pradinio kapitalo vertės ir pajamų sumą;

3.2.4.2. siekdamas savo pagrindinio investavimo tikslo, jis privalo investuoti tik į aukštos kokybės pinigų rinkos priemones, kurių išpirkimo terminas arba iki išpirkimo likęs laikas neviršija 397 dienų, arba kurių nuolatinis pajamingumas nustatomas atsižvelgiant į tokį išpirkimo terminą, o išpirkimo termino vidutinis svertinis vidurkis yra 60 dienų. Pagrindinio investavimo tikslo gali būti siekiama papildomai investuojant į indėlius kredito įstaigose;

3.2.4.3. jis turi užtikrinti likvidumą ir atsiskaitymus vykdyti tą pačią arba kitą dieną.

3.3. Aukštos kokybės pinigų rinkos priemonėmis laikomos tokios pinigų rinkos priemonės, kurioms visos jas vertinusios kompetentingos reitingo agentūros suteikė aukščiausią įmanomą kredito reitingą. Priemonė, kurios nevertino jokia reitingo agentūra, aukštos kokybės priemone nelaikoma. Reitingo agentūra laikoma tinkama, jei ji nuolatos ir profesionaliai teikia kredito reitingus pinigų rinkos fondams ir atitinka Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus.

3.4. Jeigu Tarpininkas kliento lėšas saugo ne centriniame banke, jis profesionaliai, rūpestingai ir kruopščiai pasirenka kredito įstaigą, banką ar pinigų rinkos fondą, kuriuose ketina saugoti klientų lėšas, ir kartą per metus peržiūri jų tinkamumą bei susitarimus dėl piniginių lėšų saugojimo.

Tarpininkas, siekdamas užtikrinti klientų turtinių teisių apsaugą, turi atsižvelgti į tokių įstaigų ir pinigų rinkos fondų patirtį bei reputaciją rinkoje, taip pat į kitus teisinius ir priežiūros reikalavimus bei rinkos praktiką, susijusią su klientų lėšų saugojimu.

3.5. Tarpininko Klientas turi teisę nesutikti, kad jų lėšos būtų saugomos tinkamame pinigų rinkos fonde.

4. Kliento finansinių priemonių ir piniginių lėšų naudojimas

4.1. Operacijos su Kliento sąskaitose esančiomis finansinėmis priemonėmis ir piniginėmis lėšomis vykdomos vadovaujantis:

4.1.1. Klientų pavedimais ir/ar kitais kliento raštiškais nurodymais;

4.1.2. Investiciniais sprendimais valdant kliento finansinių priemonių portfelį;

4.1.3. Investiciniais sprendimais, Tarpininkui vykdant operacijas savo vardu ir sąskaita;

4.1.4. Vadovaujantis finansinių priemonių perleidimo sutartimis ir kitais teisėtais pagrindais.

4.2. Visi operacijų įrašai turi būti pagrįsti galiojančiais dokumentais (bendrųjų finansinių priemonių sąskaitų išrašais, reguliuojamų rinkų ar daugiašalių prekybos sistemų prekybos rezultatais, sąskaitų tvarkytojų Centriniam depozitoriumui pateiktais nurodymais, finansinių priemonių perleidimo sutartimis ar kitais norminių aktų nustatytais dokumentais).

4.3. Įrašai asmeninėse finansinių priemonių sąskaitose be savininko sutikimo gali būti daromi tik įstatymų nustatytais atvejais, taip pat Centrinio depozitoriumo nustatyta tvarka atitaisant klaidas. Vykdydamas bet kokią operaciją su asmeninėse sąskaitose esančiomis finansinėmis priemonėmis, sąskaitų tvarkytojas privalo įsitikinti tokios operacijos teisėtumu;

4.4. Jei Tarpininkas yra atsakingas už atsiskaitymų už sudarytą sandorį priežiūrą ar organizavimą, jis privalo imtis visų reikalingų veiksmų, kad Kliento finansinės priemonės ir lėšos, gautos įvykdžius atsiskaitymus už sudarytą sandorį, būtų nedelsiant ir teisingai apskaitomos atitinkamo Kliento sąskaitose.

4.5. Tarpininkas privalo saugoti visus dokumentus, kurių pagrindu buvo padaryti įrašai finansinių priemonių sąskaitose, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

5. Apribojimai disponuoti sąskaitose esančiomis finansinėmis priemonėmis ir piniginėmis lėšomis

5.1. Kliento sąskaita gali būti blokuota, t.y. apribota Kliento teisė disponuoti piniginėmis lėšomis ir (ar) finansinėmis priemonėmis, esančiomis sąskaitoje, visiškai arba iš dalies suspenduotos operacijos Kliento ar Tarpininko iniciatyva.

5.2. Klientas gali pateikti Tarpininkui nurodymą blokuoti sąskaitą raštu, žodžiu arba kitu sutartu būdu. Jei Klientas nurodymą pateikia telefonu, Tarpininkas privalo imtis visų priemonių Kliento asmens tapatybei nustatyti ir užfiksuoti tokio nurodymo pateikimo faktą, įrašant telefoninį pokalbį. Jeigu sąskaita buvo blokuota Kliento iniciatyva, panaikinti jos blokavimą Tarpininkas gali tik gavęs Kliento prašymą raštu, jeigu sutartyje nenustatyta kitaip.

5.3. Tarpininkas turi teisę blokuoti sąskaitą šiais atvejais:

5.3.1. Tarpininkui pateikiama prieštaringa informacija apie asmenis, turinčius teisę disponuoti lėšomis ir (ar) kitu turtu, esančiu Kliento sąskaitoje;

5.3.2. Tarpininkui kyla pagrįstų įtarimų, kad sąskaitoje esančiomis lėšomis ir (ar) kitu turtu gali neteisėtai pasinaudoti tretieji asmenys;

5.3.3. Tarpininkui kyla pagrįstų įtarimų, kad sąskaita naudojama ir/ar gali būti panaudota Pinigų plovimui ir/ar Teroristų finansavimui, ir/arba kitai nusikalstamai veikai vykdyti;

5.3.4. Tarpininkas gauna įrodymais pagrįstą informaciją apie Kliento mirtį;

5.3.5. Kliento sąskaita areštuojuama Lietuvos Respublikos teisės aktų numatytais atvejais. Tokiais atvejais Kliento sąskaitos areštas panaikinamas tik Lietuvos Respublikos teisės aktų numatytais atvejais ir tvarka.

5.4. Tarpininkas panaikina Kliento sąskaitos blokavimą iš karto po to, kai išnyksta aplinkybės, kurių pagrindu buvo blokuota sąskaita. Kliento mirties atveju Tarpininkas panaikina sąskaitos blokavimą Kliento įpėdiniams Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pateikęs Tarpininkui dokumentus dėl sąskaitoje esančio turto paveldėjimo.

5.5. Vykdydama Pinigų plovimo ir/ar teroristų finansavimo prevencijos teisės aktų reikalavimus ir/ar atitinkamų kompetentingų valstybės institucijų nurodymus, Tarpininkas turi teisę sustabdyti įtartiną ir/ar neįprastą operaciją ar sandorį teisės aktuose nustatytam terminui.

6. Kliento finansinių priemonių ir piniginių lėšų apsaugos priemonės

6.1. Tarpininkas saugo Kliento finansines priemones ir pinigines lėšas bei tvarko sąskaitas tokiu būdu, kad bet kuriuo metu Kliento turtą būtų galima atskirti nuo kitų Klientų turto ir nuo Tarpininko turto, kad būtų užtikrintas duomenų ir sąskaitų tikslumas, kad duomenys atitiktų Klientų finansines priemones ir saugomas lėšas.

6.2. Tarpininkas kartą per mėnesį, iki kito mėnesio 15 dienos, tikrina Tarpininko vidaus ataskaitas su trečiųjų asmenų, pas kuriuos laikomas Kliento turtas, sąskaitomis ir duomenimis.

6.3. Kadangi Kliento finansinės priemonės ir pinigines lėšas yra apskaitomos atskirai nuo Tarpininko, kitų jo Klientų bei trečiųjų asmenų turto, į jas negali būti nukreipti išieškojimai dėl Tarpininko ar trečiųjų asmenų nemokumo ar bankroto, jos negali būti areštuotos ar kitaip suvaržytos teisės į jas.

6.4. Tarpininkas vykdydamas finansinių priemonių ir piniginių lėšų apskaitą užtikrina techninius ir organizacinius finansinių priemonių apskaitos saugumo reikalavimus, privalomus visiems sąskaitų tvarkytojams pagal Finansinių priemonių ir jų apyvartos apskaitos taisyklės bei Finansinių priemonių apskaitos saugumo reikalavimų taisyklės.

6.5. Finansų maklerio įmonės įsipareigojimai Klientams yra apdrausti Valstybės įmonėje „Indėlių ir investicijų draudimas“ pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą.

7. Naudojimasis Kliento finansinėmis priemonėmis

7.1. Tarpininkas nesudaro susitarimų dėl vertybinių popierių finansavimo sandorio, kai susitarimo objektas yra Tarpininko saugomos Klientui priklausančios finansinės priemonės, taip pat nenaudoja Klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis savo sąskaita arba kito Tarpininko Kliento sąskaita, išskyrus atvejus, kai yra tenkinamos šios sąlygos:

7.1.1. Klientas Tvarkytojui yra davęs aišką išankstinį sutikimą tam tikromis sąlygomis naudotis jam priklausančiomis finansinėmis priemonėmis. Neprofesionalieji klientai tokį sutikimą patvirtina parašu ar kitu alternatyviu būdu;

7.1.2. naudojimuisi Klientui priklausančiomis finansinėmis priemonėmis turi būti nustatytos konkrečios sąlygos, su kuriomis klientas sutinka.

7.2. Tarpininkas nesudaro susitarimų dėl finansinių priemonių finansavimo sandorio, kai susitarimo objektas yra Tarpininko Kliento finansinės priemonės, kurios yra saugomos trečiojo asmens atidarytoje ir jo aptarnaujamoje bendroje (omnibus) sąskaitoje, taip pat kitaip negali naudotis tokioje sąskaitoje saugomomis finansinėmis priemonėmis savo sąskaita arba kito finansų maklerio įmonės kliento sąskaita, išskyrus atvejus, kai, be šios Tvarkos 7.1. punkte nustatytų sąlygų, yra laikomasi bent vieno iš šių reikalavimų:

7.2.1. kiekvienas klientas, kurio finansinės priemonės yra saugomos toje pačioje klientų vardu atidarytoje bendroje (omnibus) sąskaitoje, yra davęs aišką išankstinį sutikimą šios Tvarkos 7.1.1. papunktyje nustatyta tvarka;

7.2.2. Tarpininkas turi tinkamas sistemas ir kontrolės priemones, užtikrinančias, kad yra naudojamos tik tomis finansinėmis priemonėmis, kurios priklauso klientams, davusiems aišką išankstinį sutikimą šios Tvarkos 7.1.1. papunktyje nustatyta tvarka.

7.3. Tarpininkas saugo duomenis ir informaciją apie Klientą, kurio sutikimu buvo naudojamos jam priklausančiomis finansinėmis priemonėmis, taip pat duomenis apie kiekvieno sutikimą davusio kliento finansinių priemonių skaičių, kad prireikus būtų galima teisingai paskirstyti nuostolius, kilusius dėl naudojimosi klientams priklausančiomis finansinėmis priemonėmis.

8. Pranešimai apie Kliento finansines priemones ir pinigines lėšas

8.1. Tarpininkas, kuris saugo Klientui priklausančias finansines priemones ir/ar pinigines lėšas, privalo ne rečiau kaip kartą per metus patvariojoje laikmenoje pateikti Klientui pranešimą apie saugomas Kliento finansines priemones ir pinigines lėšas, išskyrus atvejus, kai toks pranešimas buvo pateiktas teikiant kitus periodinius pranešimus.

8.2. Pranešime apie Klientui priklausančias finansines priemones ar pinigines lėšas turi būti pateikiama tokia informacija:

8.2.1. išsami informacija apie Kliento finansines priemones ir pinigines lėšas, kurias Tarpininkas saugo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje;

8.2.2. kiek Kliento finansinių priemonių ar piniginių lėšų buvo naudojama vertybinių popierių finansavimo sandoriuose;

8.2.3. visos naudos, kuri buvo sukaupta Klientui dalyvaujant vertybinių popierių finansavimo sandoriuose, pagrindas ir dydis.

8.3. Jei Kliento portfelį sudaro pajamos už vieną ar kelis neatsiskaitytus sandorius, informacijoje apie Kliento finansines priemones ir pinigines lėšas gali būti pateikiami arba duomenys sandorio sudarymo dienos pabaigoje, arba atsiskaitymų dienos pabaigoje su sąlyga, kad tuo pačiu pagrindu yra teikiama visa pranešime nurodyta informacija.

8.4. Tarpininkas, kuris saugo finansines priemones ar pinigines lėšas ir teikia Klientams portfelio valdymo paslaugas, turi teisę pranešimą apie Kliento turtą pateikti klientui reguliariai teikiamoje ataskaitoje apie portfelio valdymą.

9. Baigiamosios nuostatos

9.1. Šią Tvarką Tarpininkas kartą per metus peržiūri ir, jei randa kokių neatitikimų, juos ištaiso.